ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ὑτυχισμένος!

Αὐτὸς ξέρει νὰ ζήσει. Δουλεύει, τρώει, πίνει, γιὰ τίποτα δὲ συλλογίζεται, δὲ σκοτίστηκε ποτέ του γιὰ τίποτα. Βρίσκει; τρώει. Δὲ βρίσκει; ψάχνει ἁπλούστατα νὰ βρεῖ.

Κοπιάζει λίγο βέβαια. Μὰ μήπως καὶ τὸ πρόβατο δὲν κουράζεται, γυρίζοντας τόσον τόπο, γιὰ νὰ γιομίσει τὴν κοιλιά του; Μήπως κι ὁ λύκος δὲν ξεθεώνεται κυνηγώντας; Ὅλα τὰ ζωντανὰ μοχτοῦνε γιὰ νὰ βροῦν τὴν τροφή τους. Πρόκειται γιὰ τὸν Ἀριστείδη.

Εἶναι σαραντάπεντάρης ἄντρας, γιομάτος καὶ καλοδεμένος. Ὅταν δὲ γελάει, φαίνεται βαρὺς ἄνθρωπος, ἀμίλητος. Μὰ δὲ θέλει καὶ πολλὰ γιὰ νὰ γελάσει. Ὡστόσο ἔχει πάρει κάτι ἀπὸ τὴν ἀρχοντιὰ τῶν νοικοκυραίων καὶ θεωρεῖ τὴ δύναμή τους, τὴν αἴγλη τους τὴν οἰκογενειακὴ καὶ δικά του.

Ξύπνησε νωρὶς σήμερα, ὅπως καὶ κάθε μέρα ἄλλως τε, καὶ βγῆκε στὸ καφενεῖο. Ὕστερα, ὅταν σηκώθηκε κάμποσο ὁ ἥλιος, πῆγε στὸ σπίτι τοῦ Κωσταντόπουλου. Ἐκεῖ ἤτανε κάτι σὰν ὑπηρέτης, σὰν οἰκονόμος τοῦ σπιτιοῦ, λιγάκι ἀφέντης. Πάντως παράσιτος ἤτανε. Ἔτρωγε, ἔπινε κι ὅταν τοῦ κάπνιζε κοίταζε καὶ τὶς δουλειές, χωρὶς βέβαια νὰ περιμένει νὰ τοῦ πεῖ κανένας τίποτα. Ὅλη μέρα αὐτοῦ βρισκόντανε καὶ μόνο τὴ βαθειὰ νύχτα πήγαινε στὸ δικό του σπίτι.

Μόλις πῆγε στὰ Κωσταντοπουλαΐκα, ρώτησε τὶ θὰ ἔτρωγαν σήμερα.

—Κρέας στὸ φοῦρνο, εἶπε ἡ οἰκοδέσποινα.

Ὁ Ἀριστείδης πῆγε στὰ κρεοπωλεῖα κι ἀγόρασε δυὸ ὀκά-

δες κρέας τρυφερὸ καὶ παχύ. Γύρισε στὸ σπίτι, τόβαλε μόνος του σ᾽ ἕνα μπακιρένιον ταβά, ἔβαλε κι ὅλα τὰ ἀπαραίτητα καὶ τὸ πῆγε στὸ φοῦρνο. Θὰ μποροῦσε νὰ τὸ στείλει μὲ τὴν ὑπηρέτρια. Ἀλλὰ γιατί!

Ὕστερα κάθησε λίγο στὸ καφενεῖο καὶ μετὰ πῆγε καὶ πότισε ἕναν κῆπο, ἔκοψε χλωρασιὰ γιὰ τὸ ζυγούρι, τέλος ἔκαμε, ἔφκιασε τοῦτο καὶ τἄλλο.

Κατὰ τὶς ἕντεκα ἡ ὥρα πῆγε τὴ Ντοριὰ τὴ φοράδα πάνου στὸ Λειβάδι καὶ τὴν ἔδεσε μὲ μακρὺ σκοινί, σ᾽ ἕνα χωράφι ὅπου εἶχε καὶ λίγο χορτάρι. Ἂς ἔβοσκε, ἂν τῆς ἔρχονταν ὄρεξη κι ἂν τὴν ἄφηναν οἱ πόνοι. Καθὼς φαίνονταν, σήμερα θὰ γεννοῦσε.

—Κάτσε δῶ, μουρμούρισε ὁ Ἀριστείδης.

Δοκίμασε, ἂν τὸ παλούκι ἀπ᾽ ὅπου τὴν εἶχε δεμένη, ἤτανε καλὰ μπηγμένο στὴ γῆς κι ἔφυγε βιαστικὸς γιὰ τὸ σπίτι.

Σήμερα εἶχε καὶ σπουδαῖες δουλειές. Πρῶτα πρῶτα θὰ ἔκανε τὴ μαμὴ στὴ φοράδα. Ὕστερα θὰ ξέκανε τὸ Βλάμη. Δηλαδὴ πρῶτα θὰ γίνονταν ἡ ἐκτέλεση τοῦ σκυλιοῦ.

*
* *

Ὁ Βλάμης δὲν εἶχε προγραφτεῖ ἔτσι γιὰ γοῦστο ἢ ἀσυλλόγιστα. Κάθε ἄλλο! Δικάστηκε, ἡ δίκη βάσταξε κάμποσες μέρες, καὶ καταδικάστηκε στὴν ἐσχάτη τῶν ποινῶν. Ἔγινε σωστὴ δίκη μὲ μάρτυρες, μὲ δικηγόρους, μὲ ὅλους τοὺς τύπους. Ὁ καψερὸς ὁ σκύλος εἶχε ὑπερασπιστές, μὰ δὲν εἶχε κανέναν ποὺ νὰ τὸν ἀγαπάει. Τὰ αἰστήματα εἶναι ἀμοιβαῖα. Ὁ Βλάμης, ἀπὸ τεμπελιά, δὲν ἔδειχνε ἀγάπη σὲ κανέναν.

Ἕνας μικρόσωμος ἀλλὰ παχὺς σκύλος ἤτανε, ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ λένε «κοπρίτες». Θὰ ζύγιζε ὡς δέκα ἕντεκα ὀκάδες, βάρος ἀρκετὰ μεγάλο γιὰ τὸ μικρό του ἀνάστημα. Ποτὲ δὲν ἀλυχτοῦσε κανέναν, ποτὲ δὲν κουνοῦσε τὴν οὐρά του σὲ κανέναν, ποτὲ δὲν πήγαινε κοντὰ σὲ κανέναν. Δὲ χρειάζεται νὰ γυρίσουμε στὸ παρελθὸν γιὰ νὰ βροῦμε τοὺς αἴτιους αὐτῆς του τῆς κατάντιας.

Τί ἔκανε;

Νά: Κοιμόντανε στὸ κεφαλόσκαλο, πάνου σὲ μιὰ λινάτσα, καὶ δὲν παραμεροῦσε γιὰ νὰ διαβοῦν οἱ ἄνθρωποι. Μιὰ κλωτσιὰ γερὴ τὸν κατρακυλοῦσε στὸν πάτο τῆς σκάλας. Οὔτε τσιμουδιὰ δὲν ἔβγανε γιὰ νὰ παραπονεθεῖ. Ξαπλώνονταν στὸ πατινὸ σκαλόνι κι ἔμενε κεῖ ὅσο ποὺ μὲ ἄλλη κλωτσιὰ τὸν ἔριχναν πιὸ κάτου. Καὶ σὲ στιγμὴ ἐξαιρετικῆς γι' αὐτὸν ἐνεργητικότητας, ἀποφάσιζε νὰ ξανανεβεῖ τὰ εἰκοσιένα σκαλόνια, γιὰ νὰ ξαπλωθεῖ πάλι μακάρια στὴ λινάτσα του, ποὺ τὴ θεωροῦσε στρῶμα ἰδανικὰ ἁπαλό.

Οἱ καυγάδες δὲν τοῦ ἄρεσαν καὶ φέρνονταν ψυχρὰ στὰ θηλυκά. Μιὰ ναζιάρα σκύλα θέλησε νὰ χαριεντιστεῖ μαζί του κάποτε ποὺ τὸν βρῆκε στὴν αὐλὴ ξαπλωμένον. Προσπάθησε νὰ τοῦ ἀνάψει τὰ αἵματα μὲ χίλιων λογιῶν παιγνίδια καὶ ἄσεμνα κουνήματα μὰ δὲν ἀξιώθηκε οὔτε νὰ κοιταχτεῖ. Μπροστὰ σὲ τέτοια παγερὴ ὑποδοχή, αὐτή, ποὺ πολιορκήθηκε ἀπὸ ἀμέτρητους Δὸν Ζουάν, ταράχτηκε, τρόμαξε, ἔνιωσε πὼς βρίσκεται μπροστὰ σὲ κάτι ἀπαίσιο! Τὴν ἔπιασε ὁ φόβος τοῦ ἀγνώστου. Ἄρχισε νὰ τρέμει, μάζεψε τὴν οὐρὰ κάτου ἀπὸ τὰ σκέλια κι ἔφυγε οὐρλιάζοντας, σὰ νὰ ὀσμίστηκε λύκο.

Ἤτανε λοιπὸν τελείως ἀχρείαστο σκυλὶ ὁ Βλάμης. Οὔτε τὸ σπίτι φύλαγε, οὔτε ἔδειχνε ἀγάπη σὲ κανέναν, οὔτε φρόντιζε ν' ἀφήσει ἀπογόνους, μήπως κι ἔβγαινε κανένας καλύτερος του, γιὰ νὰ δικαιωθεῖ κι ἡ δική του ζωὴ ἐπιτέλους. Ἂν ἦταν ἄνθρωπος, θὰ λέγανε: Ἄχρηστος στὴν κοινωνία.

Καὶ καταδικάστηκε σὲ θάνατο. Ὁ Ἀριστείδης κι ὁ ἀφέντης τοῦ σπιτιοῦ ἤτανε οἱ δικαστές. Τὰ δυό κορίτσια κι ὁ γιὸς ἤτανε οἱ δικηγόροι τῆς ὑπεράσπισης. Ἡ μητέρα, ὁ ἀνώτατος ἄρχοντας ποὺ τῆς ὑποβλήθηκε αἴτηση χάρης. Μὰ ἡ χάρη δὲ δόθηκε.

—Εἶναι κρῖμα, ἂς τὸ δώσουμε σὲ κανέναν, εἶπαν τὰ παιδιά.

—Κανένας δὲν τὸ παίρνει.

Καὶ σήμερα θὰ γίνονταν ἡ ἐκτέλεση.

Γι' αὐτὸ γύρισε βιαστικὸς κάτου ὁ Ἀριστείδης.

*
* *

Στὸ σπίτι ἤτανε μονάχα ἡ μητέρα μὲ τὴν ὑπηρέτρια. Οἱ ἄλλοι ἔλειπαν.

Ὁ Ἀριστείδης ἀνέβηκε τὴ σκάλα κι ἅρπαξε τὸ Βλάμη ἀπὸ τὸ τομάρι τῆς ράχης, ποὺ ἤτανε τσιτωμένο ἀπὸ τὸ πάχος, τὸν πῆρε παραμάσκαλα καὶ τὸν πῆγε στὸ πάνου μέρος τῆς αὐλῆς, στὸ μαντρότοιχο δίπλα. Κάτι δέντρα τοὺς ἔκρυβαν ἀπὸ τὸ σπίτι.

Δὲ χασομεροῦσε ὁ Ἀριστείδης. Ἀμέσως βρῆκε μιὰ κοφτερὴ πέτρα, γονάτισε χάμου καὶ ξάπλωσε τὸ Βλάμη βάνοντάς του τὸ λαιμὸ πάνου σὲ μιὰ ἄλλη πέτρα ἴσια. Ὁ κατάδικος δὲν ἀντιστέκονταν. Ἔνιωθε ὅμως πὼς κάτι ἐξαιρετικὸ τοῦ συμβαίνει καὶ κρατοῦσε ὁλάνοιχτα τὰ μάτια του.

Ἀλλὰ τί γίνεται; . . .

Τοῦ πιάνει σφιχτὰ τὴ μουτσούδα ὁ Ἀριστείδης καὶ μὲ τὸ ἕνα γόνατο τοῦ πατάει τὸ κορμὶ στὴ γῆς. Μὲ τὸ λεύτερο χέρι σηκώνει ψηλὰ τὴν κοφτερὴ πέτρα. Τὴν κατεβάζει σὰν ἀστραπὴ στὸ λαιμὸ τοῦ σκυλιοῦ. Μιὰ φορά, δυὸ φορές. . .

Οὐρλιάσματα πόνου πνιχτά. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του προσπάθησε ν᾽ ἀντισταθεῖ ὁ Βλάμης, μὰ τὸ γόνατο τὸν εἶχε κολλημένον χάμου.

Αἵματα. Οἱ πέτρες βάφτηκαν κόκκινες.

Ἀμέσως πετιέται πάνου ὁ Ἀριστείδης, ἁρπάζει τὸ μισοζώντανο σκυλὶ ἀπὸ τὰ πισινὰ πόδια καὶ ἀρχίζει νὰ τὸ χτυπάει πάνου στὸ μαντρότοιχο μὲ τὶς ἀνώμαλες πέτρες. Γκόπ . . . γκόπ. . . . Κάτι σὰν οὐρλιαχτὰ ἔβγαιναν ἀκόμα ἀπὸ τὸ ματωμένο στόμα τοῦ Βλάμη. Μὰ σταμάτησαν. Σταμάτησε κι ὁ μπόγιας νὰ χτυπάει. Ἔσυρε τὸ πτῶμα ὡς τὴ γωνία τοῦ τοίχου, τὸ σήκωσε καὶ τὸ πέταξε στὸ ξερόρεμμα ποὺ περνάει δίπλα ἐκεῖ. Οὔτε κοίταξε ποῦ πῆγε. Γύρισε κι ἔφυγε.

Μὰ ὁ Βλάμης δὲν εἶχε ψοφήσει ἀκόμα. Μιὰ σταλιὰ ζωῆς ἔμενε μέσα του καὶ σὰν ν᾽ ἀνάσαινε. Κάποια στιγμὴ κλώτσησε τὰ πίσω του πόδια, γρατσούνισε τὰ χαλίκια μὲ τὰ μπροστινά. Ἡ σταλιὰ τῆς ζωῆς προσπαθοῦσε νὰ τὸν σηκώσει ὀρθόν.

Ὁ θάνατος ὅμως ἤτανε κύριος πιά.

Ὁ Ἀριστείδης πασπάλισε μὲ χῶμα τὰ αἵματα, ἔτριψε ὕστερα τὰ χέρια του χάμου. Καὶ βγῆκε στὴν αὐλή, ὅπου φώναξε καὶ τοῦ ἔφεραν νερὸ καὶ σαπούνι γιὰ νὰ πλυθεῖ.

—Ἀπόστασα ποὺ νὰ πάρει ὁ διάβολος, ἔλεγε μιλώντας στὸν ἑαυτό του.

Σὲ λίγη ὥρα ἔφαγε μὲ τοὺς ἄλλους καὶ μετὰ σηκώθηκε καὶ πάει στὸ Λειβάδι.

*
* *

Ἔσκυβε πότε πότε ἡ Ντοριά, ἡ φοράδα, νὰ πάρει μιὰ μπουκιά, μὰ χωρὶς καλὰ καλὰ νὰ κόψει δυὸ κλωνιὰ χορτάρι, σήκωνε τὸ κεφάλι καὶ στέκονταν ἀκούνητη γιὰ λίγο. Ὕστερα μετατόπιζε μιὰ διασκελιὰ τόπο. Καὶ τὰ πισινά της πόδια τὰ κρατοῦσε ἀνοιχτά.

Βράδυαζε. Δροσερὸ ἀεράκι ἔκανε τὶς λεῦκες νὰ τραγουδᾶνε. Τὸ θρόϊσμα τῶν μικρῶν φύλλων ἔμοιαζε μὲ φλοῖσβο ποταμιοῦ ποὺ τὰ νερά του κυλᾶνε ἀνάμεσα σὲ βράχια.

Ποῦ νὰ καταλάβει δροσιά, ποῦ ν' ἀκούσει θρόϊσμα ἡ καημένη Ντοριά! Ἀπὸ τοὺς πόνους ἔκανε σὰ μισοκομένο φείδι. Λύγιζε τὴ ραχιά της, σήκωνε τὸ κεφάλι ψηλὰ ἢ τὸ ἔσκυβε χάμου. Καὶ βογγοῦσε σὰν ἄνθρωπος. Ἡ γέννα δὲν πήγαινε καθόλου καλά.

Γι' αὐτὸ ἤτανε στενοχωρεμένος ὁ Ἀριστείδης καὶ κάπνιζε τσιγάρα, τόνα κοντὰ στὸ ἄλλο. Καθόντανε στὴν ἄκρη στὸ χωράφι, χάμου, κι ἀκουμποῦσε τὸ κορμί του σὲ μιὰ λεῦκα. Ἐκεῖ μαζώχτηκαν κάνα δυὸ τρεῖς, ποὺ γύριζαν ἀπὸ δουλειές, καὶ τσιγαρολογοῦσαν κουβεντιάζοντας γιὰ τοῦτο καὶ τὸ ἄλλο. Ὅσο ποὺ κάπνισαν ἀπὸ δυὸ τρία τσιγάρα κι ἔφυγαν ἄλλος γιὰ πάνου, ἄλλος γιὰ κάτου. Ὕστερα διάβαιναν ἄλλοι καὶ κάθονταν ἀπὸ λίγο.

Ὁλοένα βογγοῦσε ἡ Ντοριὰ ἡ καημένη. Πάρα βαστοῦσε αὐτὴ ἡ φασαρία. Ὁ Ἀριστείδης πῆγε κοντά της καὶ στεκόντανε.

Ὕστερα ἡ φοράδα ἔπεσε χάμου, ἔπεσε τοῦ θανάτου, ἀφοῦ ἀκούμπησε καὶ τὸ κεφάλι στὴ γῆς. Γιὰ μιὰ στιγμὴ

τέντωσε τὰ τέσσερα πόδια της καὶ τὰ κλώτσησε στὸν ἀέρα. Μετὰ ἡσύχασε λίγο, κάθησε καλύτερα κι ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι. Δὲ μποροῦσε ὅμως νὰ τὸ κρατάει μετέωρο κι ἀκουμποῦσε μὲ τὰ δόντια στὸ χῶμα.

—Δὲ θὰ τὴ γλυτώσετε τὴ φοράδα, εἶπε ἕνας ποὺ πέρασε.

—Ἄσκημα εἶναι, εἶπε ὁ Ἀριστείδης· τώρα ἔπρεπε νὰ εἶχε γεννήσει.

—Ἂν ψοφήσει τὸ πουλάρι μέσα, τότε...

—Φτάνει νὰ γλυτώσουμε τὴ μάννα.

Κάτι παιδάκια ποὺ εἶχανε φτάσει παίζοντας ὡς τὸ Λειβάδι, κάθησαν παράμερα καὶ κοίταζαν.

Ὁ Ἀριστείδης ἔσκυψε καὶ χάϊδεψε τὸ μέτωπο τῆς Ντοριᾶς, τῆς ἔξυσε λίγο τὸ λαιμὸ κάτου ἀπ τὴ χαίτη. Ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ βαθὺν τὸ κακόμοιρο τὸ ζῶο κι ἄφησε τὸ κεφάλι του νὰ πέσει ὁλότελα χάμου, σὰ νὰ παρατήθηκε ἀπὸ τὴν προσπάθεια νὰ κρατήσει τὴ ζωή.

*
* *

Τότε ἔβγαλε τὸ σακκάκι του ὁ Ἀριστείδης κι ἀνασκούμπωσε τὰ μανίκια τοῦ πουκάμισου. Κείνη τὴ στιγμὴ ἔφτασε κι ὁ ἀφέντης τῆς φοράδας κρατώντας παραμάσκαλα ἕνα δεματάκι τριφύλλι χλωρό.

—Τί γίνεται; ρώτησε· ἀκόμα;

Ὁ Ἀριστείδης κούνησε τὸ κεφάλι ἀπελπισμένα.

—Ἔχει ἀγῶνα, εἶπε.

Καὶ ἄρχισε τὴν ἐπέμβαση γιὰ νὰ βιάσει τὸν τοκετό. Πέντε δέκα λεφτὰ ἀγωνίζονταν.

—Εἶναι πιασμένο τὸ κεφάλι τοῦ πουλαριοῦ, εἶπε μιὰ στιγμὴ καὶ δὲν ξαναμίλησε.

Ἡ Ντοριά, στὸ μεταξύ, βογγοῦσε πιὸ πολὺ καὶ πότε πότε κλωτσοῦσε ἀδύναμα στὸν ἀέρα τὸ ἕνα πισινὸ πόδι. Πάσκιζε νὰ σηκώσει καὶ τὸ κεφάλι της, μὰ κεῖνο ξανάπεφτε βαρύ.

Πετάχτηκε ὀρθὸς ὁ Ἀριστείδης καὶ στάθηκε μιὰ στιγμὴ νὰ πάρει ἀνάσα. Σκοτίδιαζε, ἔρχονταν ἡ νύχτα.

—Ἔλα, βόηθα νὰ τὴ σηκώσουμε, εἶπε στὸν ἀφέντη.

Οἱ δυὸ ἄντρες βάλανε τὰ δυνατά τους κι ἀνασήκωσαν

μόλις τὸ ζῶο. Ἴσια ἴσια ποὺ τὸ γύρισαν λίγο· περσότερο δὲ μποροῦσαν. Μὰ τὴ Ντοριὰ κάτι τὴν ἔσπρωχνε νὰ σηκωθεῖ. Ἀγωνίστηκε μιὰ στιγμή, οἱ ἄντρες βοηθοῦσαν, κι ἄξαφνα βρέθηκε ὀρθή, μὲ τὰ πόδια ἀνοιχτὰ στυλωμένα, μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ στὸν ἀέρα.

Σὲ δυὸ λεφτὰ τῆς ὥρας ἔπεσε ἕνα ἄσκημο πουλαράκι.

Ἡ φοράδα ξέχασε ἀμέσως τὰ βάσανα της, τοὺς πόνους, γύρισε κι ἄρχισε νὰ γλύφει τὸ παιδί της. Ὕστερα μὲ τὴ μούρη της προσπαθοῦσε νὰ τὸ κάμει νὰ σηκωθεῖ. Καὶ δὲν πέρασαν πέντε λεφτὰ ποὺ τὸ μικρὸ ἤτανε κιόλας στεριωμένο στὰ τέσσερα ροζιάρικα πόδια του. Τέσσερα κακοπελεκημένα ἀγριόξυλα!

Ρίξανε τό τριφύλλι τῆς Ντοριᾶς, μὰ κείνη, ἀφοσιωμένη στὴν περιποίηση τοῦ μικροῦ της, δὲ γύρισε νὰ τὸ κοιτάξει.

Δὲν εἶχανε τίποτα ἄλλο νὰ κάμουν ἐδῶ. Ὁ Ἀριστείδης πῆγε κεῖ πιὸ πέρα, ποὺ περνοῦσε ἕνα αὐλάκι νερό, κι ἔπλυνε τὰ χέρια του καλά.

—Ἀπόστασα, ποὺ νὰ πάρει ὁ διάολος, εἶπε καθὼς σφογγίζονταν ἀπὸ τὸ ντριλένιο του παντελόνι.

—Ἔλα νὰ φύγουμε, τοῦ φώναξε ὁ ἀφέντης.

Πήγανε στὸ σπίτι καὶ κάθησαν στὴν αὐλὴ ὅπου τοὺς ἔφερε οὔζο ἡ ὑπηρέτρια. Λίγο ἀργότερα φάγανε καὶ μετὰ βγήκανε στὰ καφενεῖα νὰ χαζολογήσουν ἢ νὰ παίξουν χαρτιά.

*
* *

Ἔτσι πέρασε αὐτὴ ἡ μέρα τοῦ Ἀριστείδη.

Γιομάτη μέρα!

Ἔφκιασε τοῦτο καὶ τάλλο. Καὶ τὶς δυὸ σπουδαῖες δουλειές. Κι ὅλα αὐτά, φυσικά, χωρὶς ἔγνοια, χωρὶς σκέψη. Ὅπως ταιριάζει σ' ἕναν ἄνθρωπο ἀπόλυτα γερόν.

Θὰ παίξει χαρτιὰ ὡς ἀργά, στὶς δώδεκα. Ὕστερα θὰ κοιμηθεῖ, θὰ τὸν πάρει ὁ ὕπνος ἀμέσως μολις ξαπλωθεῖ στὸ στρῶμα του. Μήπως θάρρεψες πὼς θὰ σπάει τὸ κεφάλι του τὴ νύχτα γιὰ νὰ λύσει κανένα μεγάλο πρόβλημα τῆς ζωῆς; Ὄχι. Γιατί νὰ τὸ κάνει;

Ἐσὺ ποὺ ἔφαγες τὰ νιάτα σου, ποὺ καμπούριασες σκυμένος στὰ βιβλία τὰ σοφά, ψάχνοντας γιὰ τὸ μυστικὸ τῆς ζωῆς, τί ἔκαμες; Πές μου, πῶς γεννήθηκε ὁ κόσμος; ποιά εἶναι ἡ ἀρχή του; ποιός ὁ σκοπὸς τῆς ὕπαρξής του; Μάλιστα, ὁ σκοπός! Μεγάλα λόγια!

Τουλάχιστο διηγήσου μου, ἀναγνώστη, τὰ περιστατικὰ μιᾶς κακομοιριασμένης μέρας σου.

Ἀγαπημένε μου ἀδερφὲ Ἀριστείδη! Καληνύχτα σου. Ἐσένα ἔχω ἀστέρι τοῦ βίου μου, ὁδηγό μου. Θὰ βάλω τὰ δυνατά μου νὰ γίνω σὰν κι ἐσένα.

Καληνύχτα! Ἡ ὥρα εἶναι δώδεκα, μεσάνυχτα, καὶ πρέπει νὰ κοιμηθεῖς πιά.

Ἔχει ἀνάγκη κι ἀπὸ ὕπνο τὸ ἀντρειωμένο σου κορμί, γιὰ νὰ ξαναβρεῖ ὅση δύναμη ἔχασε σήμερα. Τὴ μέρα αὐτή, ποὺ ἔφερες σὲ αἴσιο τέλος τέτοια μεγάλα κατορθώματα. Ἀναπάψου πιά!

Ἡ ὑγεία σου εἶναι πολύτιμη στὴν ἀνθρωπότητα. Ἐδῶ, εἶδες φροντίζουμε γιὰ ἕνα κλωτσιάρικο μουλάρι. Ὕστερα ἀπὸ ἐντατικὴ δουλειὰ ὁλόκληρης μέρας τοῦ ρίχνουμε παχὺ στρῶμα ἄχυρο γιὰ νὰ ξαπλωθεῖ σὲ μαλακωσιά, γιὰ νὰ κοιμηθεῖ εὐχάριστα καὶ νὰ ξαποστάσει.

Καὶ νὰ μὴν ἐνδιαφερθοῦμε γιὰ τὸ δικό σου ὕπνο; Ἐσένα, ποὺ εἶσαι ὑπόδειγμα ἰδανικοῦ ἀνθρώπου;

Καληνύχτα!

Σιγά, ἀναγνώστη, πάτα στὶς μύτες τῶν παπουτσιῶν σου. Μὴ μιλᾶς, μὴν ψιθυρίζεις κάν. Κοιμᾶται! Ἄρχισε κιόλας νὰ ροχαλίζει. Τὶ γλυκειὰ μουσική! Εἶναι ἕνα πρελούντιο. Ἄκου! Δὲ σοῦ φαίνεται, ἀκούγοντας αὐτὸ τὸ πρελούντιο, πῶς ἀνασηκώνεται λίγο ὁ σκοτεινὸς πέπλος τοῦ μέλλοντος, μπροστὰ στὰ κοντόβλεπα μάτια μας;

Μὰ κι ἂν δὲν ἔχεις φαντασία καὶ δὲ βλέπεις πέπλους ν' ἀνασηκώνονται, πάλι μὴν κάνεις θόρυβο. Πρόσεξε μὴν ταράξεις τὸν ὕπνο ἑνὸς ἐξαιρετικοῦ ἀνθρώπου.

Ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ δούλεψε, ἔφαγε καὶ κοιμᾶται.

ΝΙΚΟΣ Δ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ